	KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI*	Data wydania: 19.05.2000
		Data aktualizacji: 03.03.2016
		Strona 1 z 5
Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady [REACH] z późniejszymi zmianami oraz Rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 [CLP/GHS].		
CITROWAX		

1. IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI I PRZEDSIĘBIORSTWA

Identyfikator produktu*:	Nazwa handlowa: Citrowax
	Nazwa chemiczna: Cytrynian stearylu
	Nr CAS: 7775-50-0
	Nr WE: 231-896-3
Zastosowanie:	Surowiec do przemysłu kosmetycznego.
Dostawca karty charakterystyki:	Producent: PPU CHEMCO Spółka z o.o., ul. Kościuszki 19, 83-033 Sobowidz tel.: +48(58) 692 21 90, +48(58) 692 21 91; fax: +48(58) 692 21 96
Adres e-mail osoby odpowiedzialnej za kartę charakterystyki:	rozwoj@chemco.pl
Telefon alarmowy:	Producent: PPU CHEMCO Spółka z o.o. czynny w godz.: 8:00 – 16:00: +48 (58) 692 21 90

2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ*

2.1. Klasyfikacja substancji – nie jest przedmiotem klasyfikacji jako substancja niebezpieczna.*

Klasyfikacja zgodnie z Rozporządzeniem (EC) Nr 1272/2008 [CLP/GHS]	Zwroty H – nie wymagane P302+P352, P305+P351+P338, P313
--	--

2.2. Elementy oznakowania*

Piktogramy zagrożeń	nie wymagane	
Hasło ostrzegawcze	nie wymagane	
Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia	nie wymagane	
Zwroty wskazujące środki ostrożności		
Reagowanie	P302+P352	W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ NA SKÓRĘ: Umyć dużą ilością wody z mydłem.
	P305+P351+P338	W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać.
	P313	Zasięgnąć porady, zgłosić się pod opiekę lekarza.

2.3. Inne zagrożenia*

Substancja nie spełnia kryteriów dla jej zaklasyfikowania jako PBT lub vPvB zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 1907/2006, Aneks XIII.

3. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH*

Nazwa chemiczna:	Identyfikatory	% wag.	Klasyfikacja wg.1272/2008
Cytrynian stearylu	Nr CAS: 7775-50-0 Nr WE : 231-896-3	80-100	Zwroty H – nie wymagane P302+P352, P305+P351+P338, P313

4. ŚRODKI PIERWSZEJ POMOCY

4.1. Opis środków pierwszej pomocy

Zanieczyszczenie oczu:	Przepłukać obficie wodą przez 15 minut przy wywiniętych powiekach. Przykryć oczy jałowym opatrunkiem. Zapewnić pomoc okulisty.
Zanieczyszczenie skóry:	Zdjąć skażone ubranie i buty. Oczyszczyć mechanicznie skażoną skórę, przemyć dużą ilością wody z mydłem. W przypadku, gdy podrażnienie skóry nie mija, skontaktować się z lekarzem dermatologiem.
Połknięcie:	Przepłukać usta wodą, dać do wypicia 2-3 szklanki wody, skontaktować się z lekarzem lub centrum toksykologicznym. Nie wywoływać wymiotów. W przypadku samoczynnego wystąpienia wymiotów, ułożyć głowę tak, aby nie dopuścić do

	KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI*	Data wydania: 19.05.2000
		Data aktualizacji: 03.03.2016
Strona 2 z 5		
<p style="text-align: center;"><i>Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady [REACH] z późniejszymi zmianami oraz Rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 [CLP/GHS].</i></p>		
CITROWAX		

	zachłyśnięcia. Osobie nieprzytomnej nie podawać czegokolwiek do picia. W razie potrzeby odtransportować do szpitala.
Problemy inhalacyjne:	W warunkach transportu i magazynowania nie stwarza zagrożenia.
4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia*	
Kontakt z okiem:	Zaczerwienienie, łzawienie, ból.
Kontakt ze skórą:	Zaczerwienienie, podrażnienie, ból.
Półknięcie:	Ból żołądka, wymioty.
Wdychanie:	Brak objawów.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Środki gaśnicze:	Piana, dwutlenek węgla, proszek ABC, woda-prądy rozproszone.
Zabronione środki gaśnicze:	Nie stosować wody w pełnym strumieniu.
Produkty spalania:	Tlenek i dwutlenek węgla.
Zabezpieczenie strażaków:	Pełne wyposażenie ochronne. Aparaty izolujące drogi oddechowe.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Indywidualne środki ostrożności:	Unikać kontaktu z oczami i ze skórą
Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:	Nie dopuścić do przedostania się do kanalizacji, wód powierzchniowych i gruntu. W przypadku poważnego zanieczyszczenia jakiegokolwiek elementu środowiska, powiadomić odpowiednie władze administracyjne i kontrolne oraz organizacje ratownicze.
Metody oczyszczania:	Zebrać, umieścić w opakowaniach zastępczych i skierować do zniszczenia.
Środki ochrony osobistej przy oczyszczaniu:	Ubrania robocze ze zwartej tkaniny, rękawice z tworzywa odpornego na chemikalia (nityl), buty ochronne, okulary ochronne w szczelnej obudowie.

7. POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJĄ I JEJ MAGAZYNOWANIE

Postępowanie z mieszaniną:	Podczas wszelkich, wykonywanych czynności z mieszaniną nie jeść, nie pić, nie palić, nie zażywać leków, unikać bezpośrednich kontaktów z produktem, przestrzegać zasad higieny osobistej, stosować odzież i sprzęt ochrony osobistej.
Magazynowanie:	Przechowywać we właściwie oznakowanych, szczelnie zamkniętych opakowaniach z informacją w języku polskim zgodnie z obowiązującymi normami, w pomieszczeniach zabezpieczonych przed wpływem czynników atmosferycznych, z odpowiednią wentylacją, w temp. do 30°C.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

8.1. Wartości dopuszczalnych stężeń *:

Nazwa substancji	Nr CAS	% wag.	Wartość NDS, NDSch, NDSP	Wartość [mg/m ³]
Cytrynian stearylu	7775-50-0	80-100	NDS, NDSch, NDSP	nie ustalono

8.2. Kontrola narażenia

8.2.1. Kontrola narażenia w miejscu pracy:

Środki ochrony techniczno-organizacyjnej:	Zapewnić wentylację w pomieszczeniach zamkniętych. Źródki w pobliżu stanowisk pracy. Obowiązują przepisy ogólne przemysłowej higieny pracy.
Ochrona rąk:	Rękawice ochronne z tworzywa odpornego na chemikalia (nityl). Zalecane stosowanie kremu ochronnego na nieosłonięte części ciała.
Ochrona oczu:	Okulary ochronne w szczelnej obudowie z bocznymi ochronami. W pobliżu stanowisk pracy zainstalować źródki z bieżącą wodą (aparat do płukania oczu).
Ochrona dróg oddechowych:	Środki ochrony nie są wymagane w normalnych warunkach użytkowania.

	KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI*	Data wydania: 19.05.2000
		Data aktualizacji: 03.03.2016
Strona 3 z 5		
<i>Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady [REACH] z późniejszymi zmianami oraz Rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 [CLP/GHS].</i>		
CITROWAX		

Ochrona skóry:	Ubranie ochronne. Buty ochronne.
-----------------------	----------------------------------

Normy odnośnie środków ochrony indywidualnej:

PN-EN 141:2002 – Sprzęt ochronny układu oddechowego. Pochłaniacze i filtropochłaniacze. Wymagania, badanie, znakowanie.

PN-EN 344:1996/A1:2002 – Wymagania i metody badania obuwia bezpiecznego, ochronnego i zawodowego do użytku w pracy. Zmiana A1/2002.

PN-EN 166:2002 (U) – Ochrona indywidualna oczu. Wymagania.

PN-EN 374-3:2004 (U) – Rękawice chroniące przed chemikaliami i mikroorganizmami. Wyznaczanie odporności na przenikanie chemikaliów.

PN-EN 466:1998/A1:2001 – Odzież ochronna. Ochrona przed ciekłymi chemikaliami. Wymagania dotyczące odzieży chroniącej przed chemikaliami z połączeniami nieprzepuszczającymi cieczy. Zmiana A1/2001.

8.2.2. Kontrola narażenia środowiska:

Zabezpieczyć przed wprowadzeniem do miejskiego systemu wodno-kanalizacyjnego i cieków wodnych.

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

9.1. Informacje ogólne

Postać:	stała, воск barwy białej
Zapach:	słaby, tłuszczowy
Stan skupienia substancji (20°C, 101,3 kPa)	ciało stałe

9.2. Informacje ważne dla bezpieczeństwa zdrowia i środowiska

pH:	ok.7 (25°C, 1% r-r wodno-etanolowy)
Temperatura wrzenia:	brak danych
Temperatura topnienia:	48-52°C
Temperatura zapłonu:	>200°C (PMCC)
Palność (ciała stałego, gazu):	niepalny
Właściwości wybuchowe:	brak właściwości wybuchowych
Właściwości utleniające:	brak właściwości utleniających
Prężność par:	brak danych
Gęstość względna:	0,95 g/ml (20°C)
Rozpuszczalność w wodzie:	nierozpuszczalny (w 20°C)
Współczynnik podziału (n-oktanol/woda):	log 25,5
Lepkość:	brak danych
Granulometria	brak danych

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Stabilność:	Produkt stabilny w normalnych warunkach.
Warunki, których należy unikać:	W trakcie przechowywania unikać temperatury powyżej 30°C.
Czynniki, których należy unikać:	Brak danych.
Niebezpieczne produkty rozpadu:	Tlenek i dwutlenek węgla.

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE*

Podstawa oceny: niniejsza informacja podana jest na podstawie danych literaturowych.

Działanie toksyczne po jednorazowym narażeniu:	ostra toksyczność pokarmowa (LD50):	brak danych
	ostra toksyczność inhalacyjna:	ze względu na woskową postać mieszaniny badania nie przeprowadza się
	ostra toksyczność skórna (LD50):	nietoksyczny w małych dawkach i w krótkim okresie narażenia
Działanie toksyczne po kilkakrotnym narażeniu:	toksyczność pokarmowa:	brak danych
	toksyczność inhalacyjna:	brak danych

	KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI*	Data wydania: 19.05.2000 Data aktualizacji: 03.03.2016 Strona 4 z 5
		Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady [REACH] z późniejszymi zmianami oraz Rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 [CLP/GHS].
CITROWAX		

	toksyczność skórna:	brak danych
Działanie drażniące:	oczy:	królik: nie drażniący
	skóra:	brak danych
	drogi oddechowe:	brak danych
Działanie żrące:	brak danych	
Działanie uczulające:	skóra:	nie uczuła
	drogi oddechowe:	brak danych
Właściwości rakotwórcze:	Nie klasyfikowana jako substancja o działaniu rakotwórczym.	
Właściwości mutagenne:	bakteria (<i>Salmonella typhimurium</i>): negatywnie (Ames test)	
Właściwości szkodliwe na rozrodczość (CMR):	Nie klasyfikowana jako substancja działająca szkodliwie na rozrodczość.	
Toksokinetyka:	Ze względu na brak objawów hipokalcemii stwierdzono, iż cytrynian stearylu jest szybko metabolizowany i usuwany z organizmu, w niewielkiej części – hydrolizowany.	

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE*

Podstawa oceny: niniejsza informacja podana jest na podstawie danych literaturowych.

Ekotoksyczność	Uważa się, że materiał nie jest toksyczny dla organizmów wodnych.	
	Organizmy wodne	brak danych
	Organizmy glebowe	brak danych
	Inne organizmy istotne dla środowiska (bakterie, rośliny i zwierzęta)	brak danych
Mobilność	Z uwagi na nierozpuszczalność w wodzie przenikanie do wód powierzchniowych w miejscu uwolnienia i ewentualne wykrycie w punktach znajdujących się daleko od tego miejsca jest niemożliwe.	
	Rozkład w wodzie	brak danych
	Napięcie powierzchniowe	brak danych
	Adsorpcja/desorpcja	brak danych
Trwałość i zdolność do rozkładu	brak danych	
Inne szkodliwe skutki działania	brak danych	

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Środki ostrożności:

Odnieść się do punktu 7 karty przed posługiwaniem się pojemnikami z produktem.

Produkt:

Metody unieszkodliwiania:

Tworzenie odpadów powinno być unikane lub ograniczane do minimum, jeśli to jest możliwe. Znacznych ilości odpadowego produktu nie należy odprowadzać do kolektora sanitarnego, ale należy je poddać odpowiedniej obróbce. Należy utylizować nadmiar produktów i produkty nie nadające się do recyklingu w licencjonowanym przedsiębiorstwie utylizacji odpadów. Utylizacja niniejszego produktu, roztworów lub produktów pochodnych powinna w każdym przypadku być zgodna z wymogami ochrony środowiska i legislacji związanej z utylizacją odpadów a także z wymogami władz lokalnych.

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

Produkt nie jest klasyfikowany jako niebezpieczny w myśl przepisów dotyczących transportu niebezpiecznych towarów i porozumień przewoźników ADR/RID/ADN/IMDG/ICAO, a tym samym nie podlega ograniczeniom wynikającym z tych przepisów.

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH*

Przy sporządzeniu oceny klasyfikacji odniesiono się do:

	KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI*	Data wydania: 19.05.2000 Data aktualizacji: 03.03.2016 Strona 5 z 5
Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady [REACH] z późniejszymi zmianami oraz Rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 [CLP/GHS].		
CITROWAX		

- Rozporządzenia UE (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów z późniejszymi zmianami,
- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006,
- Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 roku o substancjach i preparatach chemicznych (Dz.U. nr 11 poz. 84, z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. Nr 63, poz. 322),
- ELINCS – Europejski Wykaz Notyfikowanych Substancji Chemicznych,
- Obwieszczenie Ministra Zdrowia w sprawie listy substancji nowych zamieszczonych w Europejskim Wykazie Notyfikowanych Substancji Chemicznych (ELINCS) Dziennik Urzędowy Ministra Zdrowia z dnia 28 marca 2003 r. (Dz. Urz. MZ. nr 3, poz. 34),
- EINECS – Europejski Wykaz Istniejących Substancji o Znaczeniu Komercyjnym,
- Obwieszczenie Ministra Zdrowia w sprawie listy substancji chemicznych występujących w produkcji lub w obrocie (EINECS) Dziennik Urzędowy Ministra Zdrowia z dnia 5 lutego 2003 (Dz. Urz. MZ. nr 1, poz.1),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. nr 129, poz. 844, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 06 czerwca 2014r. (Dz. U. nr 0, poz. 817) w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- Ustawa z dnia 14.12.2012 o odpadach (Dz.U. Nr 0 z 2013 r., poz. 21),
- Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR),
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie drogowym materiałów niebezpiecznych (Dz.U. nr 227, poz. 1367).

16. INNE INFORMACJE*

* - wskazuje miejsca w karcie, w których dokonano istotnych zmian i uaktualnień, dostosowując kartę do wymagań Rozporządzenia Komisji (UE) nr 453/2010 z dnia 20 maja 2010r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) oraz Rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 [CLP/GHS].

Kluczowa literatura i źródła danych:

- National Library of Medicine HSDB Database – *Tristearyl citrate* (CAS: 7775-50-0),
- <http://pubchem.ncbi.nlm.nih.gov>,
- Wyniki badań wykonanych zgodnie z metodami podanymi w załączniku do rozporządzenia w sprawie metod przeprowadzania badań właściwości fizykochemicznych, toksyczności i ekotoksyczności substancji i preparatów niebezpiecznych (prawo UE – załącznik V do dyrektywy 67/548/EEC) lub metodami równoważnymi.

Uwaga:

- Użytkownik ponosi odpowiedzialność za podjęcie wszelkich kroków mających na celu spełnienie wymogów prawa krajowego. Informacje zawarte w powyższej karcie stanowią opis wymogów bezpieczeństwa użytkownika substancji. Użytkownik ponosi całkowitą odpowiedzialność za określenie przydatności substancji do określonych celów. Zawarte w niniejszej karcie dane nie stanowią oceny bezpieczeństwa miejsca pracy użytkownika. Karta charakterystyki nie może być traktowana jako gwarancja właściwości substancji.
- Kartę opracowano w PPU CHEMCO Spółka z o.o. na podstawie aktualnego stanu wiedzy i doświadczeń dotyczących bezpiecznego stosowania wyrobu. Podane informacje odnoszą się do samego produktu, zgodnie z jego właściwościami. W przypadku połączeń lub mieszanin z innymi substancjami należy upewnić się, czy nie pojawi się żadne inne, nowe niebezpieczeństwo.
- Informacje zawarte w niniejszej karcie charakterystyki są zgodne z aktualnym stanem naszej wiedzy i spełniają warunki prawa krajowego oraz Unii Europejskiej.

Powyższe wydanie zastępuje poprzednie.

* * * *